

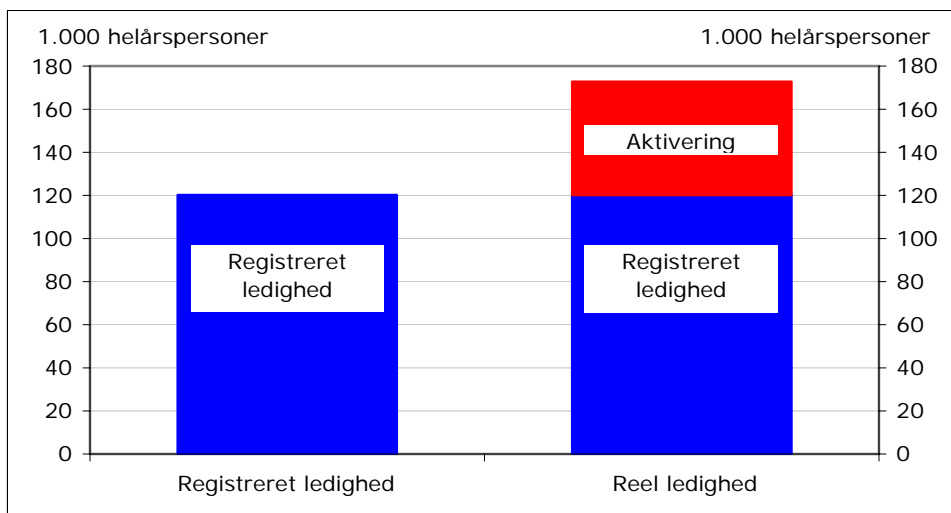
30.000 PERSONER I BESKÆFTIGELSE VED REDUKTION I DAGPENGEPERIODE TIL 1 ÅR

Dagpengeperioden i Danmark er på 4 år, hvilket er en relativ lang periode sammenlignet med andre lande. Op gennem 1990'erne reducerede Nyrup-regeringerne dagpengeperioden fra 7 til 4 år. CEPOS foreslår, at dagpengeperioden reduceres yderligere fra 4 til 1 år. Dagpengereetten vil således ophøre efter 1 år, og man er ved eventuel fortsat ledighed henvist til kontanthjælp, der er en lavere ydelse end dagpenge. Dermed øges den enkelte dagpengemodtagers tilskyndelse til at søge og tage imod arbejde. Forslaget skal ses i lyset af, at den reelle ledighed udgør 170.000 personer samtidig med, at der er mangel på arbejdskraft. Forslaget vil medføre en vækst i beskæftigelsen svarende til 30.000 personer.

En af dansk økonomis største udfordringer er mangel på arbejdskraft. Og i de kommende år er der mulighed for, at Danmark får den laveste velstandsfremgang i OECD, fordi der reelt ikke er ledige hænder på arbejdsmarkedet¹.

Den officielle ledighed i 3. kvartal 2006 udgjorde ca. 120.000 personer, svarende til 4,3 pct. af arbejdsstyrken. Derimod udgør den reelle ledighed (officiel ledighed + aktiverede) godt 170.000 personer², jf. figur 1. Danmark er altså i en situation med arbejdskraftmangel samtidig med, at der er mange tusinde personer, der formelt set står til rådighed for arbejdsmarkedet, men tilsyneladende ikke kan finde et arbejde. I den forbindelse er det relevant at reformere bl.a. dagpengesystemet, så det bliver mere attraktivt for den enkelte at søge arbejde.

Figur 1. Registreret og reel ledighed, 3. kvartal 2006, sæsonkorrigeret

Kilde: Danmarks Statistik

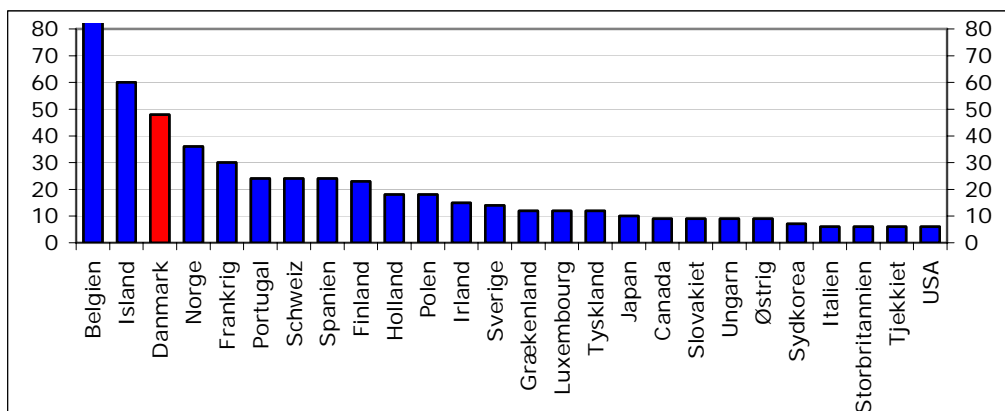
Lang dagpengeperiode sammenlignet med andre lande

Danmark er karakteriseret ved at have en relativ lang dagpengeperiode sammenlignet med andre lande. Således udgør dagpengeperioden 4 år i Danmark, mens andre lande generelt har en kortere dagpengeperiode, jf. figur 2 der viser OECD's opgørelse af dagpengeperioden i forskellige lande.

¹ Se CEPOS-notat: [Danmark har udsigt til den laveste vækst i OECD i perioden 2008-12](#)

² Kilde: Danmarks Statistik

Figur 2. Dagpengeperiode i måneder, 2002

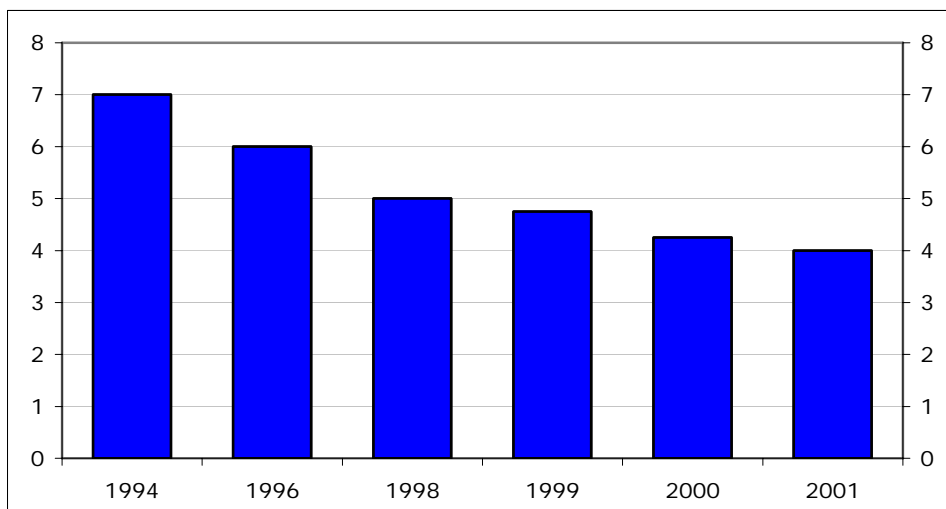

Kilde: Benefits and Wages: OECD Indicators - 2004

Dagpengeperioden sat ned under Nyrup-regeringerne – blandt de største stramninger i OECD i 1990'erne

Ses der på dagpengeperioden historisk, blev den reduceret fra 7 til 4 år i perioden 1994-2001. Det skete gennem de arbejdsmarkedsreformer, Nyrup-regeringerne gennemførte i 90'erne.

Figur 3. Antal år med ret til dagpenge under Nyrup-regeringerne

Kilde: Arbejdsministeriet

I en OECD-sammenligning af forskellige lande i perioden 1995-2003 overgås Danmark kun af Italien, hvad angår forkortelse af dagpengeperioden³. Dermed var Nyrup-regeringerne blandt de regeringer i OECD, der strammede dagpengeperioden mest. Ses der på kompensationsgraden, var Danmark det land i perioden, der strammede kompensationsgraden mest.

Formålet med den kortere dagpengeperiode var at motivere den ledige til at søge arbejde. Jo kortere dagpengeperioden er, jo kortere tid er der til ledige må overgå til eventuel kontanthjælp, der er en lavere ydelse. Mange ledige vil endda ikke være berettiget til

³ Kilde: OECD: The political economy of structural reform: Empirical evidence from OECD countries

kontanthjælp, hvis ægtefællens indkomst er for høj. Under VK-regeringen er dagpengeperioden og satserne ikke blevet ændret.

Reduktion i dagpengeperioden øger beskæftigelsen med 30.000 personer

CEPOS foreslår, at dagpengeperioden reduceres fra 4 til 1 år, så dagpengeretten efter 1 år ophører, og man er ved eventuel fortsat ledighed henvist til kontanthjælp, der er en lavere ydelse. Der skal selvfølgelig være mulighed for, at man kan forsikre sig privat mod ledighed udover 1 år uden tilskud fra staten. Pointen er, at staten ikke skal give tilskud til dagpenge ud over 1 år.

Maksimal dagpengesats på 173.000 kr. årligt

En person på dagpenge i et helt år modtager maksimalt godt 173.000 kr. om året (2006-niveau) i dagpenge⁴, uanset om personen er forsørger eller ej og uafhængigt af en evt. ægtefælles indkomst. Den gennemsnitlige dagpengesats er dog en smule under den maksimale sats. I gennemsnit modtager personer på dagpenge knap 166.000 kr. om året⁵. En person, der er på kontanthjælp, modtager 139.500 om året, hvis personen er forsørger og ca. 105.000 om året, hvis personen ikke er forsørger⁶. Dette er uden en evt. nedsat ydelse som følge af en evt. ægtefælles indkomst, og svarer til loftet over kontanthjælp. Såfremt ens ægtefælle tjener over ca. 25.000 kr.⁷ om måneden, er der ikke adgang til kontanthjælp. Dermed falder årsindkomsten fra ca. 173.000 til 0 kr. i tilfælde af arbejdsløshed. En betydelig del af de personer, der er på dagpenge, har en ægtefælle, der tjener over ca. 25.000 kr. Dermed vil en stor del af dagpengemodtagerne have udsigt til ikke at få en overførselsindkomst fra det offentlige efter endt dagpengeperiode. Dette vil selvsagt øge søgeintensiteten for ledige, ligesom tilskyndelsen øges til at tage imod AF-visiteret arbejde.

I alt 171.000 modtager dagpenge i Danmark

Ifølge data fra Beskæftigelsesministeriets forløbsregister DREAM var der i 2005 170.911 ledige dagpengemodtagere omregnet til fuldtidspersoner, der havde modtaget dagpenge mellem 0 og 4 år. Af disse var der 81.793, der havde modtaget dagpenge i mere end 1 år.

Tabel 1. Gennemsnitligt antal helårsdagpengemodtagere fordelt på anciennitet i dagpengesystemet, 2005

	Gns. antal
0-26 uger	54.595
27-52 uger	34.524
1-1,5 år	25.058
1,5-2 år	19.146
2-2,5 år	14.642
2,5-3 år	10.698
3-3,5 år	7.491
3,5-4 år	4.757
I alt	170.911

Kilde: Beskæftigelsesministeriet

En reduktion i dagpengeperioden fra 4 til 1 år vil skønsmæssigt øge beskæftigelsen med ca. 30.000 personer som følge af den øgede tilskyndelse til at finde arbejde. Indførelsen af en

⁴ Kilde: Beskæftigelsesministeriet, <http://bm.dk/sw7579.asp>

⁵ Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

⁶ Kilde: Beskæftigelsesministeriet, <http://bm.dk/sw7579.asp>

⁷ Dette gælder for forsørgere. For ikke forsørgere udgør grænsen ca. 20.000 kr. Efter 6 måneder reguleres grænsen for forsørgere og ikke forsørgere op til ca. 27.000 kr. hhv. ca. 21.000 kr. (alle beløb er efter arbejdsmarkedsbidrag). Kilde: Arbejdsdirektoratet.

dagpengeperiode på 1 år i stedet for de nuværende 4 år vil give øget incitament til at finde arbejde hurtigt efter, at man er blevet ledig. Dette vil i høj grad være med til at forhindre langtidsledighed. Omkring 40 pct. af de personer, der ellers vil bruge over et år af deres dagpengerettighed, vil skønsmæssigt finde beskæftigelse, hvis de kun kan få dagpenge i et år⁸. Dette svarer til knap 26.000⁹ flere beskæftigede. Desuden vil det give øget tilskyndelse for de personer, der har været ledige mellem et halvt og et helt år, til at finde arbejde. Denne øgede tilskyndelse vil give godt 5.000 ekstra beskæftigede. Samlet set svarer dette til en øget beskæftigelse på godt 30.000 personer.

Budgetforbedring på ca. 9 mia. kr.

En dagpengeperiode på 1 år har store positive effekter på de offentlige budgetter. For det første vil der være færre ledige, hvilket indebærer færre udgifter til dagpenge. For det andet vil det betyde, at de overførsler, der udbetales til personer med en ledighed på mere end et år, er mindre, da kontanthjælp er lavere end dagpenge. Hertil kommer, at der vil være mange, der ikke får kontanthjælp, fordi ægtefællens indkomst er for høj. Endelig vil væksten i beskæftigelsen på 30.000 personer give øgede skatteindtægter til det offentlige.¹⁰ Samlet set styrkes de offentlige finanser med ca. 9 mia. kr.

Tabel 2. Effekt af en dagpengeperiode på ét år

Beskæftigelseseffekt i personer	30.000
Budgetforbedring i mia. kr.	9

Kilde: Finansministeriet, beskæftigelsesministeriet, Danmarks Statistik og egne beregninger

⁸ Beregningerne er foretaget med antagelser, der svarer fuldt ud til Finansministeriets antagelser, der ligger til grund for svaret til skatteudvalget angående en dagpengeperiode på 2,5 år. Se Skatte- og Finansministeriets svar på spørgsmål fra Skatteudvalget, spørgsmål 1-5, alm.del., d. 10. marts 2005.

⁹ Ved beregningen er 2005-tallene for antal dagpengemodtagere skaleret ned til 2006-niveau ved at tage udgangspunkt i regeringens seneste skøn for ledigheden i 2006, jf. Økonomisk Redegørelse, december 2006

¹⁰ Med en dagpengeperiode på ét år er det muligt, at nogle personer vil fravælge medlemskab af arbejdsløsheds-kasser. Dette betyder dog, at disse personer også fravælger retten til efterløn, hvorfor det skønnes at være et begrænset antal og således ikke medtages i beregningerne.